

Sargı ve Mest Üzerine Mesh

Mesh bir şeyin üzerini elle silmek demektir. Başın, ayaklara giyilen mestin veya sargının üzerine, elin ıslaklığı ile dokunmaya mesh denir.

İslâm'da mestler ya da mest şartlarına haiz çorap, ayakkabı, çizme gibi şeylerin üzerine mesh etmek caizdir. Allah Resulü'nün hayat-ı seniyyeleri içinde mestler üzerine mesh ettiği vâkidir. (Buharî, Vudu, 35,48; Müslim, Taharet 72) İslâm tarihinde itikadi mezheplerin teşekkülü döneminde bu mesele problem olduğundan dolayı, İ. Azam Hazretlerinin yazmış olduğu "Fıkıh-ı Ekber" kitabında, bunu iman edilmesi gerekli olan hususlar arasında saydığı bilinen gerçeklerdendir.

Mestte aranan birtakım şartlar da vardır bunlar;

- 1) Mestler, ayakları topuk kemikleriyle beraber örtecek şekilde olmalıdır.
- 2) Giyilen mest, bir fersah (yaklaşık 6 km) yürüyecek kadar dayanıklı olmalıdır.
- 3) Mestler bağciksız olarak ayakta durabilmelidir.
- 4) Mest, deriye suyu geçirmemelidir.
- 5) Mestin topuktan aşağı kısmında, ayağın küçük parmağının üç misli büyüklüğünde yırtık olmamalıdır.

Abdest alırken mestin üzerine elin en az üç parmağı kadar yerin elin ıslaklığı ile bir defa meshedilmesi gerekir. Bunun için mestin abdestli olarak giyilmiş olması gerekir.

Mest üzerine meshin süresi 24 saat (bir gün), yolculuk durumunda ise 72 saattir (üç gündür). Bu müddetin başlangıcı, mestler giyildikten sonra ilk abdestin bozulma zamanından itibaren. Örnek verilirse, bir kimse abdestini aldıktan sonra o taharet üzerine mestlerini giyse de, beş saat sonra ondan abdesti bozucu bir hal meydana gelse, bu beşinci saatten itibaren meshin müddeti yolcu olmayan için yirmi dört saat ve yolcu için yetmiş iki saat devam eder. Mestleri giyiş zamanına bakılmaz.

Üzerinde sargı bulunan bir organın abdest alırken su ile yıkanması sağlık açısından zararlı ise, bu sargı çözülmeyip üzerinin meshedilmesiyle yetinilir. Hatta mesh etmek de zararlı ise ondan da vazgeçilebilir. Sargının çoğunluğunu sadece bir defa meshetmek yeterlidir. Sargının abdestsiz veya cünüpkən sarılmış olması meshe engel olmadığı gibi bu meshin süresi de yoktur.

Özürlünün Abdesti

İslâm'da ibadet hayatı dahil her konuda kolaylığın sağlanması, zorluk ve sıkıntının önlenmesi temel bir ilkedir. Normal hallerde abdesti bozan şeyler konusunda özürlü kimseler için hususî hükümler getirilerek bu kimselerin ibadet etmesine ruhsat tanınmıştır.

Abdesti bozan ve kısmen süreklilik taşıyan bedeni rahatsızlıklara özür, böyle kimselere de özürlü denir. Devamlı burun kanaması, idrarı tutamama, yaranın sürekli kanaması, hanımların akıntısı gibi... durumlar özürdür. En az bir namaz vakti süresince devam eden bedenî rahatsızlıklar özür hali sayılır. Özürlü kişi her namaz vakti için ayrı bir abdest alır, aldığı bu abdestle o vakit içinde dilediği kadar namaz kılabilir. Namaz vakti çıktığında özürlü kimsenin abdesti bozulur, yeni namaz vaktinde tekrar abdest alması gerekir.